Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto

12.6.2024

EDUSKUNTA
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Dnro 57/2024

Asia: E 30/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje EU:n komission tiedonannosta bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittamiseksi EU:ssa

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä EU:n komission tiedonannosta: Tulevaisuuden rakentaminen luonnon avulla: bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittaminen EU:ssa, ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Komissio on 20.3.2024 julkaissut tiedonannon (COM(2024) 137 final): Tulevaisuuden rakentaminen luonnon avulla: bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittaminen EU:ssa (Building the future with nature: Boosting Biotechnology and Biomanufacturing in the EU). Tiedonannolla halutaan luoda tälle alalle suotuisa kasvuympäristö ja tarjota maailmanlaajuisia ratkaisuja yhteiskunnallisiin ja ympäristöongelmiin. Bioteknologia ja biovalmistus ovat tärkeitä biotalouden mahdollistajia, jotka kattavat kaikki biologisiin luonnonvaroihin, niiden toimintoihin ja periaatteisiin nojaavat toimialat ja järjestelmät (ekosysteemit, eläimet, kasvit, mikro-organismit ja niistä johdettu biomassa, puu, mukaan lukien orgaaninen jäte). Tiedonanto linkittyy keskeisesti Suomen seuraavan komission strategisen agendan sisältövaikuttamiseen biotalouden ollessa yksi avaintavoitteista. Tiedonannossa viitataan myös mahdolliseen uuteen bioteknologiaan liittyvään sääntelyyn EU:n seuraavalla lainsäädäntökaudella.

Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK painottaa, että maa- ja metsätalouteen nojaava biotalous tarjoaa valtavan potentiaalin monissa yhteiskunnallisissa haasteissa, kuten resurssitehokkuudessa, ilmastonmuutoksen torjumisessa, biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä ja kestävän talouden kehittämisessä. Viime vuodet ovat osoittaneet, että biotalous voi loiventaa kriisien negatiivisia talousvaikutuksia ja antaa turvaa huoltovarmuushaasteissa. Suomen ja EU:n tuleekin antaa biotalouden toimia ratkaisijana talouden elpymisessä.

MTK:n mielestä kyseessä on varsin hyvä tiedonanto ja Suomen kannassa biotalouden merkitys tuodaan hyvin esille. MTK tukee vahvasti tavoitteita, että saadaan uusia tuotteita markkinoille ja että EU:n lainsäädäntö kehittyisi siihen suuntaan, että hyväksymisprosessit olisivat nopeampia verrattuna esim. Yhdysvaltoihin. MTK pitää tärkeänä sitä, että komissio tarkastelee myös tarvittavilta osin mahdollisuuksia sääntelyn päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien karsimiseksi sekä hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Tähän tarvittaisiin tarkemman suunnitelman tiedonannossa esitetyille toimenpiteille ennen kuin asiassa lähdetään valmistelemaan uutta sääntelyä. Uusi lainsäädäntö edellyttää myös huolellista vaikutusarviointia.

MTK pitää myös erittäin hyvänä, että tiedonannossa on mainittu uudet genomitekniikat. Tämän lisäksi myös uuselintarvikelainsäädännön kehittäminen olisi tarpeellista ja tukisi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

Suomen elintarvikeketjua. Tämä olisi myös hyvin linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa liittyen elintarvikeviennin arvon ja biotalouden arvonlisän kasvattamisen kanssa.

MTK myös yhtyy näkemykseen siitä, että biotalouden edistäminen edellyttää panostamista tutkimuksen ja innovaatioiden investointeihin ja kaupallistamiseen. EU:n tulee säilyttää johtoasemansa biotaloudessa ja kyetä vastaamaan globaaliin kilpailuun panostamalla voimakkaasti strategisesti tärkeisiin aloihin kuten bioteknologiaan ja biovalmistukseen.

MTK näkee tarpeellisena, että Suomi edistää biotaloutta EU:ssa jo ennen uuden komission aloittamista. MTK muistuttaa, että biotaloushankkeiden edistäminen vaatii eri sidosryhmien vankkaa yhteystyötä ja vuoropuhelua. Siksi keskustelua biotalouden merkityksestä muun muassa maataloustuottajille ja metsänomistajille tulee vahvistaa.

MTK haluaa lisäksi muistuttaa biotalouden aluetaloudellisista vaikutuksista. Tuotanto perustuu eri alueilla kasvatettaviin ja jalostettaviin raaka-aineisiin sekä tuotteisiin. Viisaalla aluekehittämisellä luodaan edellytyksiä myös biotaloudelle.

Uuden komission aloittaessa MTK toivoo Euroopan komission päivittävän biotalousstrategian, jossa bio- ja kiertotalouden rooli linkitetään tiiviiksi osaksi maa- ja metsätalouteen liittyviä aloitteita. Suomen tulee varmistaa, että uusiutuvien luonnonvarojen kestävälle käytölle annetaan toimintaedellytykset muun muassa EU-tason sääntelyllä ja vahvalla rahoituksella. MTK kannustaa myös huomiomaan, että EU:n eri rahoituslähteet soveltuvat biotalouden arvoketjujen kehittämiseen. Biotalouden investointien lisääntymisen sekä maa- ja metsätaloudessa tulee olla lähivuosien kirkkaana tavoitteena.

Helsingissä 12.6.2024

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Maria Pohjala
Asiantuntija